

Erik Eriksen: Må jeg indledende takke den højtærede statsminister for de svar, han har givet på de spørgsmål, jeg stillede i mit første indlæg. Jeg havde vedrørende forsvaret bl. a. spurgt om regeringens forhandlingsvillighed i henseende til oprettelse af NATO-depoter og atomudrustning, og den højtærede statsminister svarede nu, så vidt jeg kunne forstå, at med hensyn til depotterne var regeringen absolut forhandlingsvillig; men med hensyn til spørgsmålet om atomudrustning sagde den højtærede statsminister, at her er regeringens standpunkt jo kendt, men naturligvis kan man i sommerens løb drøfte også dette. Jeg tror, jeg forstår statsministerens svar, og jeg skal heller ikke provokere. Jeg kan godt tilstå, at hvis jeg var i den højtærede statsministers sted, havde jeg heller ikke villet svare på anden måde, så hvorfor trække tiden ud med at prøve at være provokerende? Men det er altså denne forhandlingsvilje og denne realitetssans, som for mig at se er det afgørende. For mig ser det ud, som om Norge er langt mere realistisk i sin kurs i spørgsmålet om i fredstid at udlægge depotter, som bevogtes og passes af landets egne soldater, men som altså i krigstilfælde er til rådighed for dets allierede.

Jeg ved ikke, om jeg tager fejl, men det forekommer mig, som om det er gået gennem samtlige ordføreres taler på nær den radikales og også gennem den højtærede statsministers tale, at formålet må være et effektivt forsvar; ellers ville det også være meningsløst at ofre penge derpå. Hvis ikke forsvaret er effektivt og virkelig tjener til at løse sin opgave, er det måske trods alt klogere at tage konsekvensen og slet og ret intet forsvar have eller i hvert fald kun have et symbolsk forsvar. Jeg kan ikke lade være med i denne forbindelse at tilføje: mon dog ikke vi, som er ansvarlige for landets politik, har pligt til at drage omsorg for, at det indtryk aldrig kan få indpas noget sted, at det ikke skulle være alvor med, at vi vil forsvare os? Det er den slags ting, som efter min mening — jeg brugte udtrykket trækker lynet til. Det må være en samlende national interesse for vort samarbejde med NATO at gøre det, vi skal, for at vort territorium ikke bliver løbet over ende i løbet af nul komma fem. Det må også være en samlende national inter-

esse ikke at give anledning til, at Danmark blot bliver betragtet som en fremskudt position. Det må være opgaven for os, også med henblik på at have de mest moderne og effektive forsvarsvåben, at gøre vort til at få fastslået, at det er vor vilje — i samarbejde med andre — at landet skal holdes. Bevar mig vel for det indtryk, at Danmark ikke selv skulle ville det!

Så er der spørgsmålet om beløbsrammen, og her kan der jo anlægges mange betragtninger. Men når vi nu ved, at rundt regnet halvdelen af de penge, der bruges til forsvaret, er det, der populært kaldes tomgangsudgifter, døde penge, altså udgifter, som ikke giver noget forsvar, så kunne der vel være tale om at nå frem til at betragte disse beløb, der bruges til forsvaret, som en investeringsudgift. Det er jo dog sådan, at på alle andre områder søger vi at sikre eller forsikre os det, vi kan.

Det ærede medlem hr. A. C. Normann omtalte også i sit indlæg meget, meget indgående forsvaret og alle de problemer, der knytter sig til det, og det ærede medlem spurgte, om venstre ønskede at få indflydelse, for hvis vi ønskede det, måtte vi jo — har jeg indtryk af — opføre os væsentlig anderledes, og det måtte ske nu, inden efteråret. Det tager jeg naturligvis med al den alvor, som jeg skal. Jeg hører just ikke til dem, der er bange for trusler, men alligevel gør sådan noget jo altid et vist indtryk. Vi vil gerne være med, det har jeg sagt, vi vil gerne være med til et forsvarsforlig, forudsat at oppositionen kan få tilstrækkelig indflydelse.

Det ærede medlem spurgte mig så om min viden om den radioaktive påvirkning. Det er meget svært at svare på. Min viden er visseleg ikke stor på dette område; jeg vil gå ud fra, at den er noget mindre end det ærede medlems. Jeg kan videre sige, at det synes mig noget underligt at diskutere på denne måde. Det er da ganske givet, at der er ingen, der med glæde går med til den slags. Vi gør det vel kun for at opnå den størst mulige sikkerhed. At vige tilbage for anvendelsen af de mest effektive våben til forsvar, fører den tankegang ikke logisk til at opgive forsvar, hvis det er sådan, at man skal sige: det er farligt at have effektive våben, lad os derfor tage lidt mindre effektive våben? Hvor ender vi med den logik?